

**Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve  
Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik**

Resmi Gazete Tarihi: 23.09.2004 Resmi Gazete Sayısı: 25592  
18.12.2004 –tarih ve 25674 sayılı Resmi Gazete (1. Değişiklik)  
18.08.2007 tarih ve 26617 sayılı Resmi Gazete (2. Değişiklik)  
19.12.2007 tarih ve 26735 sayılı Resmi Gazete (3. Değişiklik)  
09.09.2008 tarih ve 26992 sayılı Resmi Gazete (4. Değişiklik)  
07.01.2010 tarih ve 27455 sayılı Resmi Gazete (5. Değişiklik)

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**Madde 1-** Bu Yönetmeliğin amacı, karayolunda seyreden motorlu ve motorsuz araçlarının teknik muayenelerini daha etkin ve sağlıklı bir şekilde yapmak, bu suretle araçlar bakımından karayolu trafik güvenliğini sağlamaktır.

**Kapsam**

**Madde 2-**Bu Yönetmelik motorlu ve motorsuz araçların muayenesini yapacak olan gerçek veya tüzel kişilere ait muayene istasyonlarını ve bunların açılması,işletilmesi,işletme belgesi ile yetki verilmesini ve muayene istasyonlarında bulunacak makine,araç/gereç,personel ve bunların niteliklerini,işletme,çalışma ve denetlenmelerine dair usul ve esasları kapsar.

**Dayanak**

**Madde 3-** Bu Yönetmelik 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun değişik 35 inci maddesine dayanılarak çıkarılmıştır.

**Tanımlar**

**Madde 4-** Bu Yönetmelikte geçen;

a) **Bakanlık:** Ulaştırma Bakanlığını,

b) **İdare :** Özelleştirme İdaresi Başkanlığını,

c) **Genel Müdürlük:** Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğünü,

d) **(Değişik:R.G-18/08/2007-26617) İşletici:** İdare tarafından 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde yapılan ihaleyi kazanan ve Bakanlık tarafından geçici işletme yetki belgesi veya işletme yetki belgesi ile yetki verilen gerçek ve tüzel kişileri,

e) **(Değişik:R.G-18/08/2007-26617) Alt İşletici:** Bakanlığın onayı ve aynı standart ve şartların sağlanması kaydıyla; İşletici tarafından yetki devri yapılabilecek gerçek ve tüzel kişileri,

f) **İhale:** Özelleştirme Yüksek Kurulunun araç muayene istasyonlarının/hizmetinin özelleştirilmesine ilişkin kararlarına istinaden, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılacak olan ihaleyi,

**g) Araç Muayene İstasyonu:** Araçların niteliklerinin tespit ve kontrol edildiği, bunun için gerekli cihaz ve personeli bulunan ve araç muayenesinin yapıldığı ve muayene kanallarının olduğu sabit yapıdaki tesisleri,

**h) Seyyar Muayene İstasyonu:** Taşınabilir/mobil nitelikte olan ve üzerinde fren, far, egzoz emisyon ölçüm cihazları ile diğer ölçü alet ile cihazların bulunduğu ve araçların muayenesinin yapıldığı muayene araçlarını,

**i) Muayene Kanalı:** Muayeneye gelen araçların bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar dahilinde tüm muayenelerinin yapıldığı, muayene araç ve gereçleri ile donatılan peronu,

**j) Muayene İstasyonu Amiri:** Her muayene istasyonunda bulunması zorunlu olan; araçların muayenesinden, muayene istasyonu işleteni ile birlikte sorumlu olan ve nitelikleri bu Yönetmeliğin 12 inci maddesinde belirtilen personeli/kişiyi,

**k) Muayene İstasyonu Amir Yardımcısı:** Her muayene istasyonunda bulunması zorunlu olan; araçların muayenesinden, muayene istasyonu işleteni ile birlikte sorumlu olan ve nitelikleri bu Yönetmeliğin 12 inci maddesinde belirtilen personeli/kişiyi,

**l) Muayene İstasyonu Teknisyeni:** Her muayene istasyonunda bulunması zorunlu olan ve nitelikleri bu Yönetmeliğin 12 inci maddesinde belirtilen personeli/kişiyi,

**m) Muayene Bölgesi:** Bu Yönetmelik kapsamındaki hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütüleceği, Türkiye'nin il ve ilçeler itibarı ile Güney ve Kuzey olmak üzere iki bölgeye ayrılmış ekte yer alan halini,

**n) Araç Muayene Raporu:** Karayolu araçlarının özellikleri ve teknik bilgiler ile muayene sonuçlarının yer aldığı/işlendiği belgeyi, ifade eder.

Bu Yönetmelikle ilgili diğer terimlerin tanımları için 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, Karayolları Trafik Yönetmeliği, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, Karayolu Taşıma Yönetmeliği ve Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik ile diğer ilgili mevzuatlarda belirtilen tanımlar esas alınır.

o) **(Ek:R.G-18/08/2007-26617)** İmtiyaz Sözleşmesi: Bakanlık, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve İşletici arasında imzalanan araç muayene istasyonlarının yapımı, bakımı ve işletilmesi hizmetlerine ilişkin sözleşmeyi,

p) **(Ek:R.G-18/08/2007-26617)** Geçici İşletme Yetki Belgesi: Her bir araç muayene istasyonu için bu Yönetmelikte ve İmtiyaz Sözleşmesinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde Bakanlık tarafından işleticiye verilecek bir yıl süre ile geçerli belgeyi,

r) **(Ek:R.G-18/08/2007-26617)** İşletme Yetki Belgesi: Her bir araç muayene istasyonu için işleticinin geçici işletme yetki belgesini almasını müteakip en geç bir yıl içinde ilgili muayene istasyonunun bir akreditasyon kurum/kuruluşuna akredite ettirilmesi halinde verilecek belgeyi,

## İKİNCİ BÖLÜM

### Araçların Muayeneleri (Değişik başlık:R.G-18/08/2007-26617)

#### Araçların Muayeneleri (R.G-09/09/2008-26992)

**MADDE 5** – Araçların muayeneleri; Bakanlığa ait araç muayene istasyonlarında veya Bakanlıkça yetkilendirilmesi halinde işletici veya alt işleticilere ait araç muayene istasyonlarında veya seyyar muayene istasyonlarında yapılır

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### İşletme Şartları, İşletme Süresi ve Muayene Esasları

#### İşletme Şartları

**Madde 6-** İşletici ve Alt İşletici, aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür. İşleticinin yetkilerini Alt İşleticiye devretmesi halinde dahi sorumluluğu devam eder.

Araç muayene istasyonlarının (**Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617**) TS EN ISO/IEC 17020 "Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Kriterler" (A tipi muayene kuruluşu) standardına uygun olması ve işletmeye açılış tarihinden itibaren en geç 1 yıl içinde yetkili(**Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617**) akreditasyon kurum/kuruluşu tarafından akredite edilmesi şarttır. Akreditasyon şartı faaliyet süresince aranır.

a) Araç Muayene İstasyonlarında ve/veya seyyar muayene istasyonlardaki araç muayenelerinde kullanılacak kontrol cihazları devamlı hizmet verecek şekilde faal bulundurulur, cihazlardan herhangi birinin arızalanması halinde, bu arıza giderilmeden muayeneye cihazsız devam edilmez.

b) Araç Muayene İstasyonları ve/veya seyyar muayene istasyonları her türlü aracın muayenesini model, marka ve tür gözetmeksizin yapmak zorundadırlar.

c) Araç Muayene İstasyonları ve muayene kanalları, kurulu bulunduğu arazi üzerinde ayrı bir bölüm halinde yer alır. Bu bölüm araç muayenesi dışında başka bir amaç veya ticari faaliyet için kullanılamaz.

d) Araç Muayene İstasyonlarında ve istasyonlara ait alanlardaki işçilerin sağlığı ve iş güvenliği ile çalışma şartları, ilgili mevzuata uygun olarak muayene istasyonu işleteni tarafından sağlanır. İstasyonlarda kullanılabilir durumda ilk yardım dolabı ve yeterli sayıda yangın söndürme cihazı bulundurulması şarttır.

e) Her muayene istasyonunca; gerekli olan her türlü açıklayıcı/yönlendirici panolar ve levhalar, işletmenin niteliğine göre istasyonun uygun yerlerine asılmak zorundadır.

f) (**Değişik:R.G-18/08/2007-26617**) İşletici, işletmeye açılan araç muayene istasyonunun plan ve projesinde yapılacak her türlü tadilat için Bakanlıktan önceden onay almak zorundadır.

g) Araç Muayene İstasyonlarında her türlü güvenlik önlemi, İşletici veya Alt İşletici tarafından alınacaktır.

#### İşletme Süresi

##### **Madde 7- (Değişik:R.G-18/08/2007-26617)**

6 ncı maddede belirtilen şartlara uygun faaliyet göstermek kaydıyla, işletme süresi İmtiyaz Sözleşmesi hükümlerine tabidir. Yetki iptaline ilişkin hükümler saklıdır.

#### Muayene Esasları

**Madde 8-** Araç muayeneleri, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, Karayolları Trafik Yönetmeliği, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca yürürlüğe konulan Tıp Onay Yönetmelikleri, Araçların İmal Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik ile bu Yönetmelikte yapılan düzenlemeler dikkate alınarak Ek-1'de belirtilen sınıflara göre ve asgari Ek-2'de verilen cetveldeki hususları kapsayan kontrol ve testleri içerir. Bu kontrol ve testlerin yapılması zorunludur.

Araçların muayenelerinde Ek-1'de belirtilen sınıflar esas alınır. Bakanlık bu sınıflar ile muayene kurallarında düzenleme ve değişiklikler yapabilir. Yapılan değişiklikler ve düzenlemeler genelgelerle İşletici veya Alt İşleticilere duyurulur.

Araçlarda kullanılan lastiklerin dış yüzeylerinin ana yivlerindeki (oluklar) dış derinlikleri, 4 adetten az tekerlekli araçlarda en az 1 mm, 4 ve daha fazla tekerlekli araçlarda en az 1,6 mm olacaktır. Ana yivler, lastiklerin yer ile temas eden yüzeyinin yaklaşık  $\frac{3}{4}$  ünü kapsayan, lastiklerin yer ile temas eden yüzeyinin merkezi kısmındaki yivlerdir.

**(Değişik:R.G-18/08/2007-26617)** İşletici veya Alt İşletici egzoz emisyon ölçümü yapmak isterse; egzoz emisyon ölçümleri, 8/7/2005 tarihli ve 25869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Trafikte Seyreden Motorlu Kara Taşıtlarından Kaynaklanan Egzoz Gazı Emisyonlarının Kontrolüne Dair Yönetmelik esasları doğrultusunda yapılacaktır. Bu durumda, İşletici veya Alt İşletici söz konusu Yönetmeliğe göre ayrıca yetki almak zorundadır. Egzoz emisyon ölçümleri ücreti bu konu ile ilgili Kanun ve Yönetmeliklere göre uygulanacaktır.

Muayene sonuçları bilgisayar ağında da yer alacak bir Araç Muayene Raporuna işlenir.

Araç muayene sonuçları dört grupta değerlendirilecektir :

**1- KUSURSUZ :** Muayene edilen araçta herhangi bir eksikliğin bulunmaması halidir. Bu durumda Araç Trafik Belgesinin ilgili kısmına bir sonraki muayene tarihi yazılarak istasyon amiri veya yardımcısı tarafından imzalanmak ve mühürlenmek suretiyle onaylanır.

**2- HAFİF KUSUR :** Aracın yapılan muayenesi sonrasında yeniden muayenesine gerek duyulmayan bir eksikliğin bulunması halinde, eksiklikler Araç Muayene Raporunda gösterilip raporun bir örneği araç sahibine veya aracı muayeneye getirene, söz konusu eksikliklerin giderilmesi için verilir. Araç Trafik Belgesinin ilgili kısmına bir sonraki muayene tarihi yazılarak istasyon amiri veya yardımcısı tarafından imzalanmak ve mühürlenmek suretiyle onaylanarak muayenesi bitirilir.

**3- AĞIR KUSUR :** Aracın muayenesi sonucunda tamirine ihtiyaç duyulacak derecede eksiklikler tespit olunması halinde, söz konusu eksiklikler Araç Muayene Raporuna işlenir. Bu eksikliklerin giderilerek aracın yeniden muayeneye gelmesi amacıyla; Araç Muayene Raporunda bir aylık süre tanındığı belirtilerek aracın muayenesi bitirilmaz ve Araç Trafik Belgesi onaylanmaz.

**(Değişik:R.G-19/12/2007-26735)** Söz konusu Raporun bir örneği aracı getirene verilir ve aracın tekrar muayenesi sırasında verilen rapordaki eksikliklerin giderilip giderilmediği kontrol edilir. Bir aylık süre içinde aynı muayene istasyonuna geline ikinci muayeneden muayene ücreti alınmaz. İkinci muayene tarihinden veya bir aylık sürenin dolmasından sonra geline muayenelerden muayene ücreti tam olarak alınır. Eksiklikler tamamlanmadığı sürece muayene işlemi tamamlanmış sayılmaz.

**(Değişik:R.G-19/12/2007-26735) 4- EMNİYETSİZ :** Aracın; can ve mal emniyeti ile trafik güvenliği açısından tehlikeli olacak derecede kusurlarının/eksikliklerinin tespiti halinde muayenesi onaylanmaz. Bu tür araçlar için emniyetsiz araç tutanağı düzenlenerek durum trafik zabıtasına bildirilir.

Araçların muayeneleri sonucunda tespit edilen eksikliklerden nelerin hafif kusur, ağır kusur ve emniyetsiz grubuna girdiği Bakanlık tarafından belirlenir.

Araç Muayene Raporlarının İşleticide veya Alt İşleticide kalan nüshaları İşletici tarafından bilgisayar ağına girilir ve ayrıca arşivlenip saklanır.

Muayeneleri süresi içinde yaptırılmayan veya geç yaptırılan araçlara ilişkin bilgiler, şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir tutanak ile en yakın trafik kuruluşuna bildirilir. Bu tutanaklar gerektiğinde/imkanlar ölçüsünde elektronik ortamda da bildirilebilir.

Yurt dışında ikamet eden veya ticari faaliyet nedeni ile sürekli yurt dışında bulunan araçların yasal süresi içinde muayenesinin yapılamaması durumunda, bu durumun belgelendirilmesi halinde, yurda giriş tarihinden itibaren bir ay içinde muayenesini yaptıran araçlara 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde yer alan %5 fazla ücret tahsili hususu uygulanmaz.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### Yetki verilmesi

#### Yetki Verme

**Madde 9-** Yapılan ihale sonucunda yetki verilmesi uygun görülen gerçek veya tüzel kişiler, **(Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617)** imtiyaz sözleşmesinin imza tarihinden itibaren bir ay içinde; kuracakları istasyonlar için ihale ilanına, idari ihale şartları belgesine, tesis ve işletme teknik şartnamesine uygun olarak yapacakları iş programını işletmeye hazır hale geliş sıra ve süresini de içerecek şekilde Bakanlığa verirler. Bakanlık programı 15 gün içinde değerlendirerek cevaplar. Söz konusu gerçek veya tüzel kişiler Bakanlığın bu programı değiştirerek onaylaması halinde de buna uymak durumundadırlar.

**(Değişik:R.G-18/08/2007-26617)** Yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasının ardından, onaylanan iş programına göre İmtiyaz Sözleşmesinin imza tarihinden itibaren 18 (on sekiz) ay içinde bölgesindeki tüm istasyonları şartnamelere, İmtiyaz Sözleşmesine ve bu Yönetmeliğe uygun şekilde yapmak/açmak ve araç muayenesine başlayacak hale getirmek zorundadırlar.

**(Değişik:R.G-18/08/2007-26617)** İşletici muayene istasyonu açma ve işletme yetkisini, Bakanlığın onayı ve aynı standart ve şartları sağlamak kaydıyla Alt İşleticilere devredebilir, ancak İşleticinin sorumluluğu aynen devam eder.

Bu Yönetmelikte ve **(Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617)** imtiyaz sözleşmesinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde İşletici Bakanlık tarafından "Geçici İşletme Yetki Belgesi" ile yetkilendirilir. Geçici İşletme Yetki Belgesi verilen İşleticiler ve alt işleticiler en geç 1 (bir) yıl içinde muayene istasyonlarını akredite ettirmek durumundadır. Akredite edilen istasyonların "Geçici İşletme Yetki Belgesi", "İşletme Yetki Belgesi"ne dönüştürülür. Yetki verilen işleticinin ve varsa alt işleticinin adı, soyadı, ticari unvanı ve diğer ilgili bilgiler muayene istasyonunda herkesin görebileceği bir yere asılır.

Yetki Belgeleri Bakanlıkça 50 (Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617) Yeni Türk Lirası ücret alınarak verilir.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### Muayene İstasyonunda Bulundurulacak Araç ve Gereçler

#### Bulundurulacak Araç ve Gereçler

**Madde 10-** Araç Muayene İstasyonlarında;

a) Fren, far, lastik diş derinliği, gürültü kontrol, gaz kaçağı kontrol ve ölçüm cihazları ile gerekli diğer alet ve edevatın bulundurulması, (egzoz emisyon ölçümü yapılmak istenmesi halinde egzoz emisyon ölçüm cihazı)

b) Her muayene istasyonunda, yeterli kapasitede, uygun bir ortama kayıt yapan bilgi işlem sistemi kurulması, ana merkez bağlantısı olan bilgisayar ağının oluşturulması,

c) Muayene kanalında muayene çukuru bulunmaması halinde, araç kaldırıcı lift bulundurulması, (hem çukur hem de lift olabilir)

d) Seyyar muayene istasyonunda en azından; fren, far, lastik diş derinliği, gürültü kontrol, gaz kaçağı kontrol ve ölçüm cihazları ile gerekli diğer alet ve edevatın bulunması, zorunludur.

Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde ön düzen kontrol cihazının bulundurulması İşleticiden istenebilir.

Teknik gelişmelere bağlı olarak, gerekli görülecek diğer ölçü ve kontrol cihazlarını belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

## ALTINCI BÖLÜM

### Personel ve Nitelikleri İle İlgili Hükümler

#### Çalıştırılacak Personel (RG: 09.09.2008, 26992)

**Madde 11-** Araç muayene istasyonunda, en az bir istasyon amiri ve bir yardımcısı ile her muayene kanalı için en az bir olmak üzere yeterli sayıda muayene teknisyeni bulundurulur. Ayrıca, teknolojik gelişmelere bağlı olarak Bakanlıkça belirlenecek yeterli sayıda gerekli diğer personel çalıştırılır.

Muayene istasyonu işleteni ile istasyon amirinin farklı kişiler olması halinde, muayene istasyonu amiri veya yardımcısı işletenin bu istasyonla ilgili tüm sorumluluklarını üstlenmiş sayılır.

Seyyar muayene istasyonlarında araç muayeneleri, ilgili araç muayene istasyonlarında görevli istasyon amiri, istasyon amir yardımcısı veya teknisyenler tarafından yapılır.

#### Personelde Aranacak Nitelikler

**Madde 12-** Araç muayene istasyonlarında çalıştırılacak personelde aşağıdaki şartlar aranır.

a) (Değişik:R.G-18/08/2007-26617) Öğrenim şartları:

1. Muayene İstasyonu Amiri: Mühendislik Fakültelerinin Makine, Endüstri, Mekatronik, Otomotiv bölümü veya Teknik Eğitim Fakültelerinin Makine, Makine Eğitimi, Otomotiv Öğretmeliği bölümü mezunu olmaları,

2. Muayene İstasyonu Amiri Yardımcısı: Mühendislik Fakültelerinin Makine, Endüstri, Mekatronik, Otomotiv bölümü veya Teknik Eğitim Fakültelerinin Makine, Makine Eğitimi, Otomotiv Öğretmeliği bölümü veya Meslek Yüksek Okullarının Makine, Otomotiv bölümü mezunu olmaları,

3. Muayene Teknisyeni: Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi veya dengi meslek liselerinin Makine, Motor, Tesviye, Otomotiv bölümü mezunu olmaları, şarttır.

**b) Sürücü belgesine sahip olma şartları :**

1. Muayene İstasyonu Amirleri ve Amir Yardımcılarının (B) sınıfı sürücü belgesine,

2. Hafif vasıta muayene teknisyenlerinin (B) sınıfı, ağır vasıta muayene teknisyenlerinin (E) sınıfı sürücü belgesine sahip olmaları, gerekir.

**c) (Değişik:R.G-07/01/2010-27455) Mesleki Eğitim Şartları :** Muayene istasyonu amiri, yardımcısı ve muayene teknisyenlerinin Bakanlığın düzenleyeceği veya düzenleteceği mevzuat, araç muayenelerinde takip edilecek esas ve usuller ile motorlu araç tekniği konularında her yıl asgari bir gün eğitim almaları gerekir.

**d) (Mülga:R.G-18/08/2007-26617)**

**d) (Teselsül:R.G-18/08/2007-26617)** Resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, hırsızlık, rüşvet, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri ile Mücadele Kanununa giren suçlardan hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü bulunmamaları şarttır.

#### **Çalışma Süresi**

**Madde 13-** Muayene istasyonları günde en az 7 saat 30 dakika, haftada en az 45 saat açık ve hizmete hazır halde bulundurulur. Çalışma gün ve saatlerini gösteren panolar istasyon girişinde uygun yerlerde asılır.

## **YEDİNCİ BÖLÜM**

### **Araçların Muayeneleri ile İlgili Hükümler**

#### **Muayene Süresi**

**Madde 14-**Araçlar cinslerine, kullanma amaç ve şekillerine uygun olarak periyodik muayeneye tabidir. Buna göre;

**a)** Hususi otomobiller ile bunların her türlü römorkları ilk üç yaş sonunda ve devamında her iki yılda bir,

**b) (Değişik:R.G-07/01/2010-27455)** Resmi otomobiller ile bunların her türlü römorkları ilk üç yaş sonunda ve devamında iki yılda bir,

**c)** Lastik tekerlekli traktörler ile bunların her türlü römorkları ilk üç yaş sonunda ve devamında üç yılda bir,

**d)** İki veya üç tekerlekli araçlar ve bunların her türlü römorkları, ilk üç yaş sonunda ve devamında iki yılda bir,

e) Diğer bütün motorlu araçlar ile bunların her türlü römorkları ilk bir yaş sonunda ve devamında yılda bir,

periyodik muayeneye tabi tutulur.

Askeri araçlarla, iş makinesi türünden araçların muayeneleri, tescilini yapan kuruluşlarca yapılır.

Muayene süresi dolmasa bile kazaya karışması sonucu yetkili zabıta muayenesi gerekli görülenler ile üzerinde değişiklik yapılan araçların ayrıca özel muayenesi zorunludur.

Karayoluna çıkmış olan araçların, teknik şartlara uyup uymadığı trafik zabıtasınca kontrol edilerek uygunsuzluk tespit edilenler, her an muayene istasyonlarına sevk edilip muayeneleri yaptırılabilir. Bu durumda trafik zabıtasınca bir "Uygunsuzluk Tespit Tutanağı" düzenlenir. Bu tutanak olmaksızın muayene istasyonuna sevk yapılamaz.

### **Muayene Ücreti**

**Madde 15-** Araç muayeneleri için 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi hükmünce tespit ve ilan olunan ücretler alınır. Tespit edilmiş olan muayene ücret tarifesi, araç muayene istasyonunun herkesçe görülebilecek uygun yerlerine asılır.

Bu madde ile 9 uncu maddede belirtilen ücretler, her yıl Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranlarında arttırılır.

### **Muayenelerin Kaydı**

**Madde 16-** Araçların muayeneleri bir Araç Muayene Raporuna işlenir. Bu rapor sonucuna göre, Araç Trafik Belgesi onaylanır veya onaylanmaz. ( Ayrıca aracın uygun bir kısmında seyir halinde en iyi görülebilecek şekilde belli bir tarihe kadar araç muayenesinin yapıldığını gösteren bir muayene işareti yer alır. Bu muayene işaretinin şekli ve niteliği Bakanlık, Emniyet Genel Müdürlüğü ve İşleticinin mutabakatı ile belirlenir.)

Araç Muayene Raporuna işlenen muayene sonuçları bilgisayar ortamına geçirilir. Bu araç muayene raporu ana merkez bilgisayar ağının yanı sıra, Bakanlık, Maliye Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü bilgisayar ağlarına on line olarak elektronik ortamda aktarılır.

Seyyar muayene istasyonlarında yapılan muayene sonuçları da araç muayene raporuna işlendikten sonra aynı şekilde söz konusu olan bütün bilgisayar ağlarına aktarılır.

Muayene Raporuna her işleten kendi logosunu koyacaktır.

Bilgisayar sistemlerinde muayenelerin kaydı hususunda aşağıdaki şartlar aranır.

1) Bilgisayar sisteminin /ağının bilgilerin doğruluğunu, gizliliğini ve güvenliğini her seviyede sağlayacak nitelikte olması şarttır.

2) Bilgisayar sistemlerinde meydana gelebilecek arızalar en fazla iki iş gününde giderilir.

3) Bütün muayene işlemleri kayıtlarının, bilgisayar ortamında olması şarttır.

4) Kullanılacak yazılımda girilecek bilgiler, Bakanlık, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek formdaki tüm bilgileri içermesi şarttır.

5) Muayene Raporuna işlendikten sonra kaydedilen bilgiler üzerinde değişiklik yapılamaz.



6) Bilgilerin aktarım formatı; Bakanlık, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek bilgi dosyası şeklinde olmalı ve bu dosya muayene istasyonunda muayenesi gerçekleştirilen araçlara ilişkin tüm bilgilerin yanı sıra, muayene istasyonunu tanımlayan gerekli bilgileri de içermelidir.

### **Yola Elverişlilik Muayene Belgesi Verilmesi**

**Madde 17-** Araç Muayene İstasyonları İşleticileri, muayene istasyonunun Akredite edilmesi ve ayrıca Bakanlıktan gerekli izinin alınması şartıyla motorlu taşıt ve römork/yarı römorklar için Yola Elverişlilik Muayene Belgesi de düzenleyebilirler.

Araçın muayenesi sonucunda yola elverişlilik belgesi düzenlenmesinin istenilmesi halinde, araç muayene ücreti ve egzoz emisyon ölçüm ücretinden ayrı olarak muayene ücretinin %50 si (yüzde elli) karşılığında bir ücret alınarak bu belge verilir.

## **SEKİZİNCİ BÖLÜM**

### **Denetim, Yetkinin iptali ve İdari Müeyyide**

#### **Denetim (Değişik:R.G-18/08/2007-26617)**

**Madde 18-** Muayene istasyonları, **(Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617)** TS EN ISO/IEC 17020, "Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Kriterler"de yer alan A tipi muayene istasyonları olarak faaliyet gösterir ve tüm istasyonların işletmeye açılışından itibaren en geç bir yıllık süre içinde yetkili bir **(Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617)** akreditasyon kurum/kuruluşu tarafından akredite edilmesi şarttır ve faaliyet süresince akreditasyon sağlanır.

Araç muayene istasyonlarının;

a) Bu Yönetmelikte yer alan araç muayenelerinin yapılmasıyla ilgili teknik ve idari koşulları sağlayıp sağlamadığı,

b) Buralarda bu Yönetmeliğe uygun muayene yapılıp yapılmadığı,

c) Buralardaki makine ve teçhizatı ile çalıştırılan personelin nitelik ve niceliğinin uygun olup olmadığı,

d) Her türlü araç muayene kayıtlarının usulüne uygun tutulup tutulmadığı,

e) Mevzuat kapsamına giren diğer hususların yerine getirilip getirilmediği,

Bakanlığın belirleyeceği periyotlarla, Bakanlığın yetkilendireceği kendi personeli veya yine Bakanlığın yetkilendireceği başka kurum/kuruluşların personeli tarafından yapılacak denetimler ile belirlenir.

Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde, muayene istasyonlarında periyodik denetimlerin dışında da her zaman denetim yapılabilir.

Araç muayene istasyonu amiri veya yardımcısı; denetime gelen yetkililere her türlü kolaylığı sağlar, istenen bütün bilgi ve belgeleri verir.

Denetim sonucu Bakanlıkça, işletme belgesiyle yetki verildiği halde bu Yönetmelikte belirtilen işletme şartlarına uymayan veya muayeneleri gerektiği şekilde yapmayan muayene istasyonu

işletenleri hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi ile bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

### **Yetkinin İptali**

#### **Madde 19 — (Değişik: RG 18/12/2004 – 25674)**

İşleticinin veya Alt İşleticinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi, infisahı veya iflası hallerinde verilen yetki iptal edilir ve yeni yetkilendirme Bakanlık tarafından ihale ile yapılır. Ayrıca, İşletici veya Alt İşleticinin herhangi bir araç muayene istasyonunda işletme şartlarına uymaması ve araç muayenelerini 8 inci maddeye uygun şekilde yapmaması halinde, İşleticiye ilk seferinde bu istasyon için 3 (Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617) bin TL para cezası ile 15 gün eksikliklerini düzeltme müddeti verilir. İkinci tekrarında aynı istasyon için 5 (Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617) bin TL para cezası ile 15 gün eksikliklerini düzeltme müddeti verilir. 1 yıl içinde üçüncü tekrarında 10 (Değişik ibare:R.G-18/08/2007-26617) bin TL para cezası verilir ve bu istasyonun işletme belgesi iptal edilir. Bu halde muayene istasyonu İşletici tarafından yeni işletme izni alınmaya kadar Bakanlık gözetiminde çalıştırılır. Bu durumda muayene istasyonunun personel giderleri dahil her türlü işletme masrafı işletici tarafından karşılanır. Bu istasyondan elde edilen gelirin tamamı hazine payı olarak ilgili vergi dairesine yatırılır.

Alt İşleticinin yükümlülüklerini yerine getirmemesinden İşletici de sorumludur.

Herhangi bir bölgede bulunan istasyonların dört yıllık bir süre içinde % 20 sinin işletme belgesi iptal edildiği takdirde o bölgeye ait yetkilendirme tamamen iptal edilir. Bu durumda yeni yetkilendirme Bakanlık tarafından ihale ile yapılır. Bu takdirde İşletici veya Alt İşletici/İşleticiler hiçbir talepte bulunamaz.

### **İdari Müeyyide**

**Madde 20-** İşletme şartlarına uyulmaması ve/veya araç muayenelerinin 8 inci maddeye uygun bir şekilde yapılmaması durumunda üçüncü şahısların uğrayacağı zararlar konusunda emniyeti suiistimal veya kasit yönünden ilgili mevzuat ve kanun hükümleri uygulanır.

#### **Bilgilerin Gizliliği (Ek:R.G-18/08/2007-26617)**

**Madde 20/A –** Araçlara ve muayene raporuna ilişkin İşletici veya Alt İşletici tarafından oluşturulan veri tabanında yer alan her türlü veriler ve bilgiler ile Bakanlık, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığı tarafından İşletici veya Alt İşleticinin kullanımına açılan araçlara ilişkin veriler ve bilgiler, Bakanlığın onayı alınmadan üçüncü kişilere açıklanamaz, verilemez ve kullandırılmaz.

Bakanlık, İşletici veya Alt İşleticinin Maliye Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünden aldığı bilgilerin açıklanmasına ilişkin taleplerde adı geçen kurumlardan izin alır.

## **DOKUZUNCU BÖLÜM**

### **Geçici Hükümler, Yürürlük ve Yürütme**

#### **Karayolları Genel Müdürlüğünce Yapılmakta Olan Araç Muayene İşlemleri**

##### **GEÇİCİ MADDE 1 – (Değişik:R.G-18/08/2007-26617)**

Bu Yönetmelik hükümlerine göre herhangi bir ilde kurulması gereken araç muayene istasyonlarının tamamına "Geçici İşletme Yetki Belgesi" verildiği tarihten itibaren, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun geçici 18 inci maddesi uyarınca, söz konusu ilde Karayolları Genel Müdürlüğünce yapılmakta olan araç muayene işlemlerine son verilir.

### **Yürürlük**

**Madde 21-** Bu Yönetmelik 1/1/2005 tarihinde yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**Madde 22-** Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma Bakanı yürütür.

**Ek-1 (Değişik:R.G-18/08/2007-26617)**

**TAŞIT SINIFLARI :**

- 1) Yolcu taşımak için kullanılan ve sürücü koltuğu haricinde 8'den fazla koltuğu olan motorlu taşıtlar,
  - 2) Yük taşımak için kullanılan ve azami müsaade edilebilir ağırlığı 3500 kg'dan fazla olan motorlu taşıtlar,
  - 3) Azami müsaade edilebilir ağırlığı 3500 kg'dan fazla olan römorklar ve yarı römorklar,
  - 4) Taksiler ve ambulanslar
  - 5) Normal olarak karayolunda yük taşımak için kullanılan ve azami müsaade edilebilir ağırlığı 3500 kg'dan az olan tarım ve orman traktörleri haricindeki en az dört tekerlekli motorlu ve motorsuz taşıtlar,
  - 6) Yolcu taşımak için kullanılan ve sürücü koltuğu haricinde 8'den az koltuğu olan en az dört tekerlekli motorlu taşıtlar,
  - 7) Traktörler,
  - 8) Motosikletler, Motorlu Bisikletler,
- 1, 2 ve 3 numarada yer alan taşıtlar ağır araçlar, 4, 5, 6, 7 ve 8 numarada yer alan taşıtlar hafif araçlar sınıfına girer.



**Ek-2 (Değişik:R.G-19/12/2007-26735)**

| <b>ZORUNLU OLARAK TESTE TABİ TUTULACAK PARÇALAR</b>    |                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflardaki Taşıtlar</b> |                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>1.</b>                                              | <b>Fren sistemleri</b>                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                        | <b>Kontrol Edilecek/Deneye Tabi Tutulacak Parçalar</b>                        | <b>Kusur Kabul Edilecek Durumlar</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 1.1.                                                   | Mekanik Durum ve Çalışma                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 1.1.1.                                                 | Ayak freni pedal mili ( <b>Sınıf 3 hariç</b> )                                | - Çok sıkı<br>- Yatak aşınması<br>- Aşırı aşınma/oynama                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 1.1.2.                                                 | Pedal durumu ve fren çalıştırma cihazı hareketi ( <b>Sınıf 3 ve 8 hariç</b> ) | - Aşırı veya yetersiz geri dönüş hareketi<br>- Tam serbest bırakmayan fren kumandası<br>- Fren pedalı üzerinde kaymayı önleyici kaplama yok, bozulmuş veya aşınarak düzleşmiş                                                                                                                                                                                                                                             |
| 1.1.3.                                                 | Vakum pompası veya kompresör ve rezervuar                                     | - Frenlerin etkin çalışması için gerekli hava basıncının / vakumun oluşturulması için geçen zamanın aşırı/uzun/geç olması<br>- İkaz cihazı çalıştıktan sonra freni en az iki kere uygulamak için gerekli hava basıncının / vakumun yetersiz olması (veya bu durumu ölçen ölçme cihazının güvensiz değer göstermesi)<br>- Basıncın fark edilir şekilde düşmesine neden olan hava kaçağı veya duyulabilir derecede kaçaklar |
| 1.1.4.                                                 | Düşük basınç ikaz göstergesi veya ölçme aygıtı ( <b>Sınıf 7 ve 8 hariç</b> )  | - Düşük basınç göstergesi/hava basınç ölçme aygıtı hatalı çalışıyor veya arızalı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1.1.5.                                                 | El freni kontrol/kumanda valfi/elektrikli kumanda devresi                     | - Çatlamış veya hasar görmüş valf , aşırı aşınma<br>- Kontrol valfinin hatalı çalışması<br>- Valf milinde güvensiz kumanda veya kumanda birimi güvensiz<br>- Sistemdeki bağlantılar gevşek veya sızdırıyor<br>- Yetersiz çalışma, işlevsiz                                                                                                                                                                                |

|         |                                                                      |                                                                               |
|---------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1.6.  | El freni, kumanda levyesi, el freni mandalı ( <b>Sınıf 8 hariç</b> ) | - El freni mandalının tam tutmaması                                           |
|         |                                                                      | - Levye milinde veya mandal mekanizmasında aşırı aşınma                       |
|         |                                                                      | - Ayar bozukluğunu gösteren aşırı levye hareketi                              |
| 1.1.7.  | Fren Valfleri (Ayak valfleri, boşaltıcılar, düzenleyiciler,vs.)      | - Hasarlı , aşırı hava kaçağı                                                 |
|         |                                                                      | - Kompresörden aşırı yağ akması                                               |
|         |                                                                      | - Güvensiz /uygun olmayan montaj                                              |
|         |                                                                      | - Hidrolik fren yağının akması                                                |
| 1.1.8.  | Römork frenleri için bağlantılar ( <b>Sınıf 8 hariç</b> )            | - Kusurlu yalıtım tıparları veya kendiliğinden kapanan valf                   |
|         |                                                                      | - Güvensiz/uygun olmayan montaj                                               |
|         |                                                                      | - Aşırı sızdırma                                                              |
| 1.1.9.  | Basınç tankı enerji depolama rezervuarı ( <b>Sınıf 8 hariç</b> )     | - Hasarlı, çürümüş, hava kaçırıyor                                            |
|         |                                                                      | - Tahliye cihazı çalışmıyor                                                   |
|         |                                                                      | - Güvensiz/uygun olmayan montaj                                               |
| 1.1.10. | Fren yardımcı üniteleri ana silindir (Hidrolik sistemlerde)          | - Yardımcı ünite kusurlu veya etkin değil                                     |
|         |                                                                      | - Ana silindir kusurlu veya sızdırıyor                                        |
|         |                                                                      | - Ana silindir güvensiz                                                       |
|         |                                                                      | - Yetersiz miktarda fren sıvısı                                               |
|         |                                                                      | - Ana silindir rezervuar kapağı yok                                           |
|         |                                                                      | - Fren sıvısı ikaz lambası yanıyor veya kusurlu                               |
|         |                                                                      | - Fren sıvısı seviye ikaz cihazı düzgün çalışmıyor                            |
| 1.1.11. | Kati/sert fren boruları                                              | - Yetersizlik veya kırılma riski                                              |
|         |                                                                      | - Borulardan veya aktarma bağlantılarından sızdırma                           |
|         |                                                                      | - Hasarlı veya aşırı çürümüş                                                  |
|         |                                                                      | - Yerinden oynamış                                                            |
| 1.1.12. | Esnek fren hortumları                                                | - Yetersizlik veya kırılma riski                                              |
|         |                                                                      | - Hasarlı , sürtünme ile yaralanmış , çok kısa veya burkulmuş fren hortumları |
|         |                                                                      | - Hortumlardan veya bağlantı parçalarından sızdırma                           |
|         |                                                                      | - Basınç altında hortum şişkinliği                                            |

|         |                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                      | - Geçirgen                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 1.1.13. | Fren baskı pabuçları                                                                                 | - Aşırı aşınma<br>- Kirlenmiş (Yağ, gres yağı, vs.)                                                                                                                                                                                                                              |
| 1.1.14. | Fren kampanaları, fren diskleri                                                                      | - Aşırı aşınma, aşırı yarılma, çatlama, güvensiz veya kırılmış<br>- Kirlenmiş (Yağ, gres yağı, vs.)<br>- Arka plaka güvensiz, koruma sacı güvensiz veya yok                                                                                                                      |
| 1.1.15. | Fren kabloları, rotları, levye bağlantıları                                                          | - Hasarlı veya birbirine dolaşmış kablolar<br>- Aşırı aşınmış veya çürümüş<br>- Kablo veya rot bağlantıları güvensiz<br>- Fren teli klavuzu arızalı<br>- Fren sisteminin serbest hareketinin herhangi bir şekilde engellenmesi<br>- Levye / rot / bağlantıları hatalı ayarlanmış |
| 1.1.16. | Fren tahrik birimleri (Körükleri), (Yaylı frenler veya hidrolik tekerlek frenleri dahil olmak üzere) | - Çatlak veya hasarlı<br>- Sızdırıyor<br>- Güvensiz / uygun olmayan montaj<br>- Aşırı çürümüş<br>- Çalıştırma pistonu veya diyafram mekanizmasının aşırı hareketi (kursu)<br>- Toz koruyucu muhafaza yok veya aşırı hasarlı                                                      |
| 1.1.17. | Fren kuvveti algılayıcı valf <b>(Sınıf 7 ve 8 hariç)</b>                                             | - Kusurlu bağlantı<br>- Hatalı ayar<br>-Yatak sarmış, paslanmış, yağ kaçırıyor, çalışmıyor<br>- Yok                                                                                                                                                                              |
| 1.1.18. | Otomatik gevşeklik ayarının gösterimi <b>(Sınıf 7 ve 8 hariç)</b>                                    | -Yatak sarmış veya normal olmayan hareket, aşırı aşınmış veya hatalı ayarlanmış<br>- Kusurlu                                                                                                                                                                                     |
| 1.1.19. | Yavaşlatıcı sistemler (takılmış veya gerekli ise) <b>(Sınıf 7 ve 8 hariç)</b>                        | - Güvensiz bağlayıcılar veya montaj<br>- Kusurlu, çalışmıyor                                                                                                                                                                                                                     |
| 1.2.    | Servis freni etkinliği ve verimi                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|        |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.2.1. | Etkinlik (Azami güce kademeli olarak ulaşma)                                          | <p>- Bir veya daha fazla tekerlekte uygunsuz frenleme kuvveti</p> <p>- Herhangi bir tekerlekteki frenleme kuvveti, aynı dingildeki bir başka tekerlekte kaydedilen en yüksek değer %70 inden daha az ise karayolunda yapılan frenleme deneyi sırasında taşıtın düz bir çizgiden aşırı sapması</p> <p>- Fren kuvvetinde hiçbir kademeli değişiklik olmaması (kızaklama)</p> <p>- Herhangi bir tekerlekte frenin çalışmasının normal olmayan gecikmesi</p> <p>- Şekli bozulmuş diskler veya oval kampanalar nedeniyle fren kuvvetindeki aşırı dalgalanma</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 1.2.2. | Verim                                                                                 | <p>Azami müsaade edilen kütleye göre veya yarı römorklarda uygulanabilirse, müsaade edilen dingil yüklerinin toplamına göre frenleme oranı aşağıdaki değerlerden az olması:</p> <p>Asgari Frenleme Verimliliği:</p> <p>Sınıf 1 : % 50<sup>(1)</sup><br/> Sınıf 2 : % 43<sup>(2)</sup><br/> Sınıf 3 : % 40<sup>(3)</sup><br/> Sınıf 4 : % 50<br/> Sınıf 5 : % 45<sup>(4)</sup><br/> Sınıf 6 : % 50<br/> Sınıf 7 : % 40<br/> Sınıf 8 : % 50</p> <p>veya</p> <p>Taşıt imalatçısı taşıt dingil için referans değerler belirtmişse, bu değerlerden daha az bir frenleme kuvveti olması.<sup>(5)</sup></p> <p><i>(1) ABS ile donatılmamış sınıf 1 araçları veya tip onayı 1 Ekim 1991 tarihinden önce onaylanan taşıtlar için %48</i><br/> <i>(2) 1988 tarihinden sonra tescil edilmiş taşıtlar için %45</i><br/> <i>(3) 1988 tarihinden sonra tescil edilmiş yarı römorklar ve çekme çubuklu römorklar için %43</i><br/> <i>(4) 1988 tarihinden sonra tescil edilmiş sınıf 5 taşıtlar için %50</i><br/> <i>(5) Araç aksı için referans değeri, aracın sunulduğu belirli ağırlıkta öngörülen minimum frenleme gücünü elde etmek üzere gerekli frenleme kuvveti (Newton cinsinden)' dir</i></p> |
| 1.3.   | İkincil (acil durum) fren etkinliği ve verimliliği (farklı bir sistem kullanılıyorsa) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1.3.1. | Etkinlik                                                                              | <p>- Bir tarafta frenin çalışmaması</p> <p>- Herhangi bir tekerlekteki frenleme kuvveti aynı dingildeki bir başka tekerlekle kaydedilen en yüksek değer %70'inden daha az olması</p> <p>- Verimlilikte hiçbir kademeli değişiklik olmaması (kızaklama)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |



|        |                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|        |                                                                             | - Römorklarda otomatik fren sisteminin çalışmaması                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 1.3.2. | Verim                                                                       | - Bütün taşıt sınıfları için Madde 1.2.2 'de azami müsaade edilebilir kütle göre veya yarı römorklarda müsaade edilen dingil yüklerinin toplamına göre, belirtilen servis fren etkinliğinin %50 <sup>(6)</sup> 'sinden az bir frenleme oranı olması<br><br><sup>(6)</sup> <i>Asgari fren etkinliği Sınıf 2 ve Sınıf 5 taşıtlar için 2.2 m/sn<sup>2</sup>, Sınıf 7 taşıtlar için 1.2 m/sn<sup>2</sup>, Sınıf 8 taşıtlar için 2.2 m/sn<sup>2</sup> olmalıdır.</i> |
| 1.4.   | El freni etkinliği ve verimliliği                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 1.4.1. | Etkinlik ( <b>Sınıf 8 hariç</b> )                                           | Bir tarafta fren çalışmaması                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 1.4.2. | Verim ( <b>Sınıf 8 hariç</b> )                                              | Bütün taşıt sınıfları için ,azami müsaade edilebilir kütle göre %16'sından az veya motorlu taşıtlar için, taşıtın azami müsaade edilebilir kütle kombinasyonuna göre %12'sinden az (hangisi büyükse) bir frenleme oranı                                                                                                                                                                                                                                         |
| 1.5.   | Yavaşlatıcı veya egzoz freni sistemi etkinliği                              | - Verimlilikte hiçbir kademeli değişiklik olmaması (yavaşlatıcı)<br>- Kusurlu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 1.6.   | Anti-Blokaj (ABS) frenleme (Kilitlemeyen frenleme) ( <b>Sınıf 7 hariç</b> ) | - Anti-Blokaj ikaz cihazının hatalı çalışması<br>- Kusurlu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

**ZORUNLU OLARAK KONTROL EDİLECEK PARÇALAR**

| 1, 2, 3. Sınıflarındaki Taşıtlar |                                                                     | 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflarındaki Taşıtlar |                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>2.</b>                        | <b>Direksiyon ve Direksiyon Simidi (Sınıf 3 hariç)</b>              | <b>2.</b>                                | <b>Direksiyon</b>                       |
| 2.1.                             | Mekanik durum                                                       | 2.1.                                     | Mekanik durum                           |
| 2.2.                             | Direksiyon simidi                                                   | 2.2.                                     | Direksiyon boşluğu                      |
| 2.3.                             | Direksiyon boşluğu                                                  | 2.3.                                     | Direksiyon sistemi bağlantısı           |
| 2.4.                             | Direksiyon simidi yatağı                                            |                                          |                                         |
| <b>3.</b>                        | <b>Görüş Özellikleri (Sınıf 3 hariç)</b>                            | <b>3.</b>                                | <b>Görüş Özellikleri</b>                |
| 3.1.                             | Görüş alanı                                                         | 3.1.                                     | Görüş alanı (Sınıf 8 hariç)             |
| 3.2.                             | Camın durumu                                                        | 3.2.                                     | Camın durumu (Sınıf 7 ve 8 hariç)       |
| 3.3.                             | Dikiz aynası                                                        | 3.3.                                     | Dikiz aynası                            |
| 3.4.                             | Ön cam silecekleri                                                  | 3.4.                                     | Ön cam silecekleri (Sınıf 7 ve 8 hariç) |
| 3.5.                             | Cam yıkayıcılar                                                     | 3.5.                                     | Cam yıkayıcılar (Sınıf 7 ve 8 hariç)    |
| <b>4.</b>                        | <b>Lambalar, Yansıtıcılar ve Elektrik Teçhizatı (Sınıf 3 hariç)</b> | <b>4.</b>                                | <b>Aydınlatma teçhizatı</b>             |
| 4.1.                             | Uzun ve kısa hüzmeli farlar                                         | 4.1.                                     | Uzun ve kısa hüzmeli farlar             |
| 4.1.1.                           | Durum ve çalışma                                                    | 4.1.1.                                   | Durum ve çalışma                        |
| 4.1.2.                           | Ayar                                                                | 4.1.2.                                   | Ayar                                    |
| 4.1.3.                           | Düğmeler                                                            | 4.1.3.                                   | Düğmeler                                |
| 4.1.4.                           | Görüş yeterliliği                                                   |                                          |                                         |

**ZORUNLU OLARAK KONTROL EDİLECEK PARÇALAR**

| 1, 2, 3. Sınıflarındaki Taşıtlar |                                             | 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflarındaki Taşıtlar |                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.2.                             | Yan lambalar ve dış hat uç işaret lambaları | 4.2.                                     | Aşağıdaki lambaların durum ve çalışması, merceklerin durumu , renk ve görüş yeterliliği |
| 4.2.1.                           | Durum ve çalışma                            | 4.2.1.                                   | Yan ve arka lambalar                                                                    |
| 4.2.2.                           | Renk ve görüş yeterliliği                   | 4.2.2.                                   | Stop (fren) lambaları                                                                   |
|                                  |                                             | 4.2.3.                                   | Yön belirtme lambaları                                                                  |
|                                  |                                             | 4.2.4.                                   | Geri vites lambaları ( <b>Sınıf 7 ve 8 hariç</b> )                                      |
|                                  |                                             | 4.2.5.                                   | Sis lambaları                                                                           |
|                                  |                                             | 4.2.6.                                   | Plaka lambaları                                                                         |
|                                  |                                             | 4.2.7.                                   | Geri yansıtıcılar                                                                       |
|                                  |                                             | 4.2.8.                                   | Tehlike ikaz lambaları                                                                  |
|                                  |                                             |                                          |                                                                                         |
| 4.3.                             | Stop (fren) lambaları                       |                                          |                                                                                         |
| 4.3.1.                           | Durum ve çalışma                            |                                          |                                                                                         |
| 4.3.2.                           | Renk ve görüş yeterliliği                   |                                          |                                                                                         |
|                                  |                                             |                                          |                                                                                         |
| 4.4.                             | Yön belirtme lambaları                      |                                          |                                                                                         |
| 4.4.1.                           | Durum ve çalışma                            |                                          |                                                                                         |
| 4.4.2.                           | Renk ve görüş yeterliliği                   |                                          |                                                                                         |
| 4.4.3.                           | Düğmeler                                    |                                          |                                                                                         |
| 4.4.4.                           | Yanıp sönmeye sıklığı                       |                                          |                                                                                         |
|                                  |                                             |                                          |                                                                                         |
| 4.5.                             | Ön ve arka sis lambaları                    |                                          |                                                                                         |
| 4.5.1.                           | Konum                                       |                                          |                                                                                         |
| 4.5.2.                           | Durum ve çalışma                            |                                          |                                                                                         |
| 4.5.3.                           | Renk ve görüş yeterliliği                   |                                          |                                                                                         |

**ZORUNLU OLARAK KONTROL EDİLECEK PARÇALAR**

| 1, 2, 3. Sınıflarındaki Taşıtlar |                                                                                | 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflarındaki Taşıtlar |                                                                   |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 4.6.                             | Geri vites lambası                                                             |                                          |                                                                   |
| 4.6.1.                           | Durum ve çalışma                                                               |                                          |                                                                   |
| 4.6.2.                           | Renk ve görüş yeterliliği                                                      |                                          |                                                                   |
| 4.7.                             | Plaka lambaları                                                                |                                          |                                                                   |
|                                  |                                                                                |                                          |                                                                   |
| 4.8.                             | Geri yansıtıcılar                                                              |                                          |                                                                   |
|                                  |                                                                                |                                          |                                                                   |
| 4.9.                             | İkaz düzenleri                                                                 |                                          |                                                                   |
|                                  |                                                                                |                                          |                                                                   |
| 4.10.                            | Çekici taşıt römork veya yarı römork arasındaki elektrik bağlantıları          |                                          |                                                                   |
|                                  |                                                                                |                                          |                                                                   |
| 4.11.                            | Elektrik kabloları                                                             |                                          |                                                                   |
|                                  |                                                                                |                                          |                                                                   |
| <b>5.</b>                        | <b>Dingiller, tekerlekler, lastikler, süspansiyon</b>                          | <b>5.</b>                                | <b>Dingiller, tekerlekler, lastikler, süspansiyon</b>             |
| 5.1.                             | Dingiller                                                                      | 5.1.                                     | Dingiller                                                         |
| 5.2.                             | Tekerlekler,lastikler                                                          | 5.2.                                     | Tekerlekler,lastikler                                             |
| 5.3.                             | Süspansiyon                                                                    | 5.3.                                     | Süspansiyon                                                       |
|                                  |                                                                                |                                          |                                                                   |
| <b>6.</b>                        | <b>Şasi ve şasi bağlantıları</b>                                               | <b>6.</b>                                | <b>Şasi ve şasi bağlantıları</b>                                  |
| 6.1.                             | Şasi veya çerçeve ve bağlantıları                                              | 6.1.                                     | Şasi veya çerçeve ve bağlantıları                                 |
| 6.1.1.                           | Genel durum                                                                    | 6.1.1.                                   | Genel durum                                                       |
| 6.1.2.                           | Egzoz boruları ve susturucular ( <b>Sınıf 3 hariç</b> )                        | 6.1.2.                                   | Egzoz boruları ve susturucular                                    |
| 6.1.3.                           | Yakıt tankı ve borular ( <b>Sınıf 3 hariç</b> )                                | 6.1.3.                                   | Yakıt tankı ve borular                                            |
| 6.1.4.                           | Ağır kamyonlardaki arka koruyucular tertibatın geometrik özellikleri ve durumu | 6.1.4.                                   | Yedek tekerlek taşıyıcı ( <b>Sınıf 7 ve 8 hariç</b> )             |
| 6.1.5.                           | Yedek tekerlek taşıyıcısı                                                      | 6.1.5.                                   | Varsa, bağlantı mekanizmasının güvenliği ( <b>Sınıf 8 hariç</b> ) |
| 6.1.6.                           | Çekici taşıtlar,römorklar ve yarı römorklar üzerindeki bağlantı mekanizması    |                                          |                                                                   |

**ZORUNLU OLARAK KONTROL EDİLECEK PARÇALAR**

| <b>1, 2, 3. Sınıflarındaki Taşıtlar</b> |                                            | <b>4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflarındaki Taşıtlar</b> |                                                      |
|-----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| 6.2.                                    | Kabin ve karoser                           | 6.2.                                            | Karoser                                              |
| 6.2.1.                                  | Genel durum                                | 6.2.1.                                          | Yapısal durum                                        |
| 6.2.2.                                  | Montaj                                     | 6.2.2.                                          | Kapılar ve kilitler ( <b>Sınıf 7 ve 8 hariç</b> )    |
| 6.2.3.                                  | Kapılar ve kilitler                        | 6.2.3.                                          | Kumanda panelleri                                    |
| 6.2.4.                                  | Taban                                      |                                                 |                                                      |
| 6.2.5.                                  | Sürücü koltuğu ( <b>Sınıf 3 hariç</b> )    |                                                 |                                                      |
| 6.2.6.                                  | Kumanda panelleri ( <b>Sınıf 3 hariç</b> ) |                                                 |                                                      |
| <b>7.</b>                               | <b>Diğer teçhizat</b>                      | <b>7.</b>                                       | <b>Diğer teçhizat</b>                                |
| 7.1.                                    | Emniyet kemeri ( <b>Sınıf 3 hariç</b> )    | 7.1.                                            | Sürücü koltuğunun montajı                            |
| 7.2.                                    | Yangın söndürücü ( <b>Sınıf 3 hariç</b> )  | 7.2.                                            | Akümülatörün montajı                                 |
| 7.3.                                    | Kilitler ve hırsızlığa karşı tertibatlar   | 7.3.                                            | Sesli ikaz cihazı                                    |
| 7.4.                                    | İkaz üçgeni (reflökter)                    | 7.4.                                            | İkaz üçgeni (reflökter)                              |
| 7.5.                                    | İlkyardım çantası ( <b>Sınıf 3 hariç</b> ) | 7.5.                                            | Emniyet kemeri ( <b>Sınıf 7 ve 8 hariç</b> )         |
| 7.5.1.                                  | Montajın güvenliği                         | 7.6.                                            | İlk yardım çantası ( <b>Sınıf 7 ve 8 hariç</b> )     |
| 7.5.2.                                  | Kullanılabilirlik Durumu                   | 7.7.                                            | Yangın söndürme cihazı ( <b>Sınıf 7 ve 8 hariç</b> ) |
|                                         |                                            | 7.8.                                            | Hız göstergesi                                       |
| 7.6.                                    | Tekerlek takozu (Takozlar)                 |                                                 |                                                      |
| 7.7.                                    | Sesli ikaz cihazı ( <b>Sınıf 3 hariç</b> ) |                                                 |                                                      |
| 7.8.                                    | Hız göstergesi ( <b>Sınıf 3 hariç</b> )    |                                                 |                                                      |

**ZORUNLU OLARAK KONTROL EDİLECEK PARÇALAR**

| <b>1, 2, 3. Sınıflarındaki Taşıtlar</b> |                                                                                                                                                                           | <b>4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflarındaki Taşıtlar</b> |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| 7.9.                                    | Takograf (Mühürlerin varlığı ve bütünlüğü) (Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre bulundurulması zorunlu olan araçlar için)                                               |                                                 |
|                                         | - Takograf plakasının uygunluğunun kontrolü                                                                                                                               |                                                 |
|                                         | - Şüpheli varsa, takograf plakasının üzerinde bulunan verilerin tekerleğin anma çevresi veya büyüklüğü ile aynı olup olmadığının kontrolü                                 |                                                 |
|                                         | - Mümkünse takograf mühürlerinin veya varsa bağlantıları yanıtıcı müdahalelere karşı koruyan diğer başka araçların olup olmadığının kontrolü                              |                                                 |
| 7.10.                                   | Hız sınırlayıcı tertibat                                                                                                                                                  |                                                 |
|                                         | * Mümkünse hız sınırlayıcı tertibatın 92/6/AT sayılı yönetmelikte istenildiği şekilde takılıp takılmadığının kontrolü                                                     |                                                 |
|                                         | * Hız sınırlayıcı plakasının geçerliliğinin kontrolü                                                                                                                      |                                                 |
|                                         | * Uygulanabilirse , hız sınırlayıcısının mühürlerinin veya varsa bağlantıları yanıtıcı müdahalelere karşı koruyan diğer başka araçların yerinde olup olmadığının kontrolü |                                                 |

**ZORUNLU OLARAK KONTROL EDİLECEK PARÇALAR**

| <b>1, 2, 3. Sınıflarındaki Taşıtlar</b> |                                                                                               | <b>4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflarındaki Taşıtlar</b> |                            |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------|
| <b>8.</b>                               | <b>Gürültü Kirliliği (Sınıf 3 hariç)</b>                                                      | <b>8.</b>                                       | <b>Gürültü Kirliliği</b>   |
| 8.1                                     | Motor gürültüsü                                                                               | 8.1                                             | Gürültü şiddeti            |
| 8.2                                     | Egzoz gürültüsü                                                                               |                                                 |                            |
| 8.3                                     | Sesli ikaz cihazları gürültüsü                                                                |                                                 |                            |
| 8.4.                                    | Radio girişiminin önlenmesi (Elektronik frekans karışımının önlenmesi)                        |                                                 |                            |
|                                         |                                                                                               |                                                 |                            |
| <b>9.</b>                               | <b>Sınıf 1'deki taşıtlar için ilave kontroller</b>                                            |                                                 |                            |
| 9.1.                                    | Acil çıkış (çıkışlar) cam kırmaya yarayan çekiçler, acil çıkış (çıkışları) gösteren işaretler |                                                 |                            |
| 9.2.                                    | Isıtma sistemi                                                                                |                                                 |                            |
| 9.3.                                    | Havalandırma sistemi                                                                          |                                                 |                            |
| 9.4.                                    | Koltuk düzeni                                                                                 |                                                 |                            |
| 9.5.                                    | İç aydınlatma                                                                                 |                                                 |                            |
|                                         |                                                                                               |                                                 |                            |
| <b>10.</b>                              | <b>Taşıtların Tanıtımı</b>                                                                    | <b>10.</b>                                      | <b>Taşıtların Tanıtımı</b> |
| 10.1.                                   | Tescil plakası                                                                                | 10.1.                                           | Tescil plakası             |
| 10.2.                                   | Şasi numarası                                                                                 | 10.2.                                           | Şasi numarası              |
| 10.3                                    | Motor numarası                                                                                | 10.3                                            | Motor numarası             |